

SIJOITUSPALVELUTUTKINNON (APV1) OSAAMISVAATIMUKSET

Tutkinnon perusteet, rakenne ja vaatimukset

VOIMASSA 1.1.2022 - 31.12.2022

FINANSSIALA

Sisällysluettelo

TUTKINTOJEN PERUSTEET 2
Finanssiala ry:n sijoituspalvelututkinnon tavoitteet 2
Kenelle tutkinto on tarkoitettu 3
Tutkinnon suorittaminen ja tentin arvioimisen yleiset perusteet 3
SIJOITUSPALVELUTUTKINNON RAKENNE 4
OSAAMISVAATIMUKSET 6
1 Markkinat, talous ja taloudellinen informaatio 6
1.1 Tavoitteet 6
1.2 Oppimateriaali 6
1.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain 6
2 Sijoitustuotteet ja sijoittaminen 8
2.1 Tavoitteet 8
2.2 Oppimateriaali 8
2.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain 9
3 Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet 11
3.1 Tavoitteet 11
3.2 Oppimateriaali 11
3.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain 11
4 Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet 13
4.1 Tavoitteet 13
4.2 Oppimateriaali 13
4.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain 13
LIITE 1 SIJOITUSPALVELUTUTKINTO APV1 KIRJA- JA MONISTELUETTELO 14

APV-TUTKINNOT

Jo yli 15 000 sijoitusalan ammattilaista on suorittanut APV-tutkinnon. Sijoitusneuvojan tutkinnosta ja Sijoituspalvelututkinnosta on muodostunut alan ammatillisen osaamisen mitta. Se on kiinteä osa alan yhteistä itsesäätelyä. Sijoituspalvelututkinto (APV1) on Finanssiala ry:n (FA) auktorisoima tutkinto.

Sijoituspalvelututkinto (APV1) on vastavuoroisesti tunnustettu Ruotsissa ja vastaavat osaamisvaatimuksiltaan Swedsec Licens –tutkintoa.

Alan kilpailun ja sääntelyn seurauksena kouluttautuminen on lisääntynyt viime vuosien aikana. Erityisesti osaamisen näyttäminen on tärkeää haettaessa lainsäädännön edellyttämää sijoitusneuvonnan toimilupaa.

Sijoittamisen perusteista on tulossa osa kansalaisen yleissivistystä. Siksi suosittelemme lämpimästi tutkintoja paitsi alalla jo toimiville ja sille pyrkiville, myös kaikille sijoittamisesta ja rahamarkkinoiden toiminnasta kiinnostuneille henkilöille.

TUTKINTOJEN PERUSTEET

Finanssiala ry:n sijoituspalvelututkinnon tavoitteet

Sijoituspalvelualan sääntely asettaa vaatimuksia finanssialan yritysten asiakkaille rahoitusvälineistä, strukturoiduista talletuksista, sijoituspalveluista tai oheispalveluista tietoja antavan ja niitä myyvän henkilöstön tietämyksen ja pätevyyden arvioinnille.

Finanssialan yritysten tulee varmistaa, että yrityksen tarjoamista sijoitustuotteista, sijoituspalveluista tai oheispalveluista tietoja antavalla ja sijoitusneuvontaa tarjoavalla henkilöstöllä on tarvittava tietämys ja pätevyys, jotta he

- ymmärtävät yritysten tarjoamien tai suosittelemien sijoitustuotteiden pääpiirteet, riskit ja ominaisuudet, kuten kaikki yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu liiketoimien yhteydessä. Erityistä huolellisuutta on noudatettava silloin, kun annetaan neuvoja monimutkaisemmista tuotteista (osiot 2, 3 ja 4)
- ymmärtävät tarjotuista tai suositelluista sijoitustuotteista asiakkaalle aiheutuvat kokonaiskulut ja maksut sekä neuvojen ja muiden mahdollisten tähän liittyvien palveluiden antamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut (osio 2)
- täyttävät yrityksille asetetut velvoitteet, jotka koskevat soveltuvuusvaatimuksia (osio 3)
- arvioituaan asiakkaalta saadut tiedot ja otettuaan huomioon muutokset, joita on voinut tapahtua tietojen keräämisen jälkeen, ymmärtävät, miltä osin yrityksen tarjoama sijoitustuote ei ehkä ole asiakkaalle soveltuva (osio 2 ja 3)
- ymmärtävät, kuinka rahoitusmarkkinat toimivat ja kuinka ne vaikuttavat niiden sijoitustuotteiden arvoon ja hinnoitteluun, joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille (osiot 1 ja 2)
- ymmärtävät talouslukujen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutukset markkinoihin ja niiden sijoitustuotteiden arvoon joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille (osiot 1 ja 2)

- ymmärtävät eron tuottohistorian ja tulevaisuutta koskevien tuottoskenaarioiden välillä sekä ennusteiden rajoitteet (osio 2)
- ymmärtävät markkinoiden väärinkäyttöön ja rahanpesuun liittyvät näkökohdat (osio 3)
- voivat arvioida tietoja, kuten avaintietoesitteitä, esitteitä, tilinpäätöksiä tai taloudellisia tietoja, jotka liittyvät asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen tyyppisiin sijoitustuotteisiin (osiot 1 ja 2)
- ymmärtävät erityisiä markkinarakenteita, jotka koskevat asiakkaille tarjottuja tai suositeltuja sijoitustuotteita, sekä näiden sijoitustuotteiden kauppapaikat ja mahdollisten jälkimarkkinoiden olemassaolon (osiot 1, 2 ja 3)
- hallitsevat perustietämyksen niiden sijoitustuotteiden arvostusperiaatteista, joista tietoja annetaan (osio 2)
- ymmärtävät salkunhoitoon liittyvät perusperiaatteet, kuten hajauttamisen seuraukset yksittäisten sijoitusvaihtoehtojen osalta (osio 2).

Sijoituspalvelu- ja sijoitusneuvojan tutkinnon suorittaminen tarjoaa sääntelyn mukaisen arvioinnin henkilöstön tietämyksestä ja pätevyydestä.

Finanssiala ry suosittelee, että sijoituspalveluja tarjoavien yritysten henkilöstöstä kaikki sijoituspalvelutehtävissä toimivat suorittavat sijoituspalvelututkinnon. Tutkinto on osa Finanssiala ry:n ja finanssialan itsesääntelyä, jolla pyritään ylläpitämään ja kehittämään alan arvostusta sekä sijoituspalveluyritysten henkilökunnan korkeaa osaamisen tasoa.

Sijoituspalvelututkinto on vaatimuksiltaan monipuolinen ja kattaa perusteet keskeisiltä sijoituspalvelutehtävissä tarvittavilta osaamisalueilta. Tutkinnon vaatimukset on jaettu neljään aihealueeseen, joista ensimmäinen perehdyttää suorittajan kansantalouden ja taloudellisen informaation kokonaisuuteen. Seuraava osio käsittelee erilaisia sijoitustuotteita ja sijoittamista. Kaksi viimeistä osiota kattavat sijoituspalvelujen tarjoajia koskevat menettelytapasäännöt sekä verotuksen ja perhe- ja perintöoikeuden perusteet sijoitustoiminnan näkökulmasta.

Kenelle tutkinto on tarkoitettu

Tutkinto on suunnattu kaikille sijoituspalveluyrityksissä, pankeissa ja vakuutusyhtiöissä sijoituspalvelujen asiakaspalvelutehtävissä toimiville henkilöille sekä kaikille muillekin, jotka haluavat saada yleiskuvan arvopaperimarkkinoiden toiminnasta, palveluista ja tuotteista.

Tutkinnon suorittaminen ja tentin arvioimisen yleiset perusteet

Tutkinto suoritetaan kokeena, jonka järjestämisestä vastaa APV-sijoitustutkinnot Oy. Finanssiala ry ja tutkinnon opintovaatimuksista vastaava APV-sijoitustutkinnot Oy eivät järjestä tutkintoihin valmentavaa koulutusta eikä tentteihin osallistuminen edellytä valmentaviin koulutuksiin osallistumista. Käytännössä kuitenkin tenttien suorittajat ovat usein osallistuneet johonkin valmistavaan koulutukseen. Tenttiin valmistautuessa opintovaatimuksiin sisältyviä vanhentuneeseen lainsäädäntöön tai tilastojen lukuarvoihin liittyvää sisältöä ei ole tarpeen huomioida. Tutkinto arvostellaan asteikolla hyväksytty / hylätty. Tutkinnon suorittaja saa lisäksi tietää henkilökohtaisen pistemääränsä.

SIJOITUSPALVELUTUTKINNON RAKENNE

Tutkinnon osat

Tutkinto rakentuu neljästä aihealueesta, jotka kaikki suoritetaan samanaikaisesti. Läpipääsyyn oikeuttavan pisterajan asettamisella pyritään siihen, että hyväksytty suoritus edellyttää tietojen hallintaa kaikilta aihealueilta.

Tutkinnon aihealueet ovat:

1. Markkinat, talous ja taloudellinen informaatio
2. Sijoitustuotteet ja sijoittaminen
3. Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet
4. Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet

Kunkin aihealueen osalta osa-alueiden materiaalin **kokoluokka** ja **painoarvo** on kuvattu osaamisvaatimustaulukossa arvoilla: **suuri / pieni**. Kokoluokaltaan ja painoarvoltaan suuremmista osa-alueista on todennäköisesti enemmän kysymyksiä kuin pieneksi määritellyiltä osa-alueilta. Määrittelyn tarkoituksena on helpottaa osallistujan valmistautumista tutkinnon suorittamiseen.

Osaamisen vaatimustasot

Sijoituspalvelualan tutkintojen eri osa-alueilla vaadittavan osaamisen taso määritellään neljällä tasolla.

Tenttien tehtävät laaditaan tämän luokituksen mukaisesti ja vaatimusten kuvauksella pyritään helpottamaan tenttiin valmistautumista sekä valmentavien koulutusten suunnittelua. Vaativuustasot ovat maksimitasoja, ja tehtävät voivat olla vaatimuksiin merkittyä vähemmän vaativiakin. Vaativuustasot ovat seuraavat:

A-taso eli analyysitaso
B-taso eli soveltamistaso
C-taso eli ymmärtämistaso
D-taso eli muistamistaso

Tasoerittelyn tarkoituksena on auttaa tenttijää erottamaan vähemmän tärkeä materiaali keskeisestä materiaalista.

TASOJEN KUVAUKSET

A-taso: analyysi. Analyysitason tehtävillä pyritään mittamaan suorittajan syvempää osaamista annetulla aihealueella. Tehtävien ratkaisemiseksi suorittajan tulee pystyä jäsentämään ongelma pienempiin alakysymyksiin ja ratkaisemaan tehtävän osaongelmat kyetä tekemään oikeat johtopäätökset kokonaisongelman ratkaisemiseksi.

B-taso: soveltaminen. B-tason tehtävillä pyritään mittamaan suorittajan kykyä soveltaa kyseisen osa-alueen tietoja annettuihin ongelmiin. Tehtävät edellyttävät teorioiden käyttökykyä tyypillisissä vaihtoehtotilanteissa.

C-taso: ymmärtäminen. C tason tehtävillä pyritään mittaamaan suorittajan ymmärrystä asioiden syy-seuraussuhteista, toiminnasta ja muista vastaavista asioiden keskinäisistä vaikutussuhteista.

D-taso: muistaminen ja tunnistaminen. Tällä tasolla suorittajalta edellytetään, että hän muistaa käsitteet tai määritelmät. Tällaiset tehtävät voivat kysyä jotain määrättyä käsitettä, määritelmää, termiä tai yksittäistä faktaa.

OSAAMISVAATIMUKSET

1 Markkinat, talous ja taloudellinen informaatio

1.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan on ymmärrettävä kansantaloustieteen perustermit sekä kansantalouden ja rahoitusmarkkinoiden välinen yhteys. Tavoitteena on, että suorittaja omaksuu peruskäsitteet, joiden avulla hän pystyy seuraamaan ja ymmärtämään ajankohtaista taloudellista informaatiota. Suorittajan tulee ymmärtää, kuinka rahoitusmarkkinat toimivat ja kuinka ne vaikuttavat niiden sijoitustuotteiden arvoon ja hinnoitteluun, joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille. Lisäksi suorittajan tulee ymmärtää talouslukujen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutukset markkinoihin ja niiden sijoitustuotteiden arvoon.

Lisäksi tutkinnon suorittajan on ymmärrettävä yrityksen toiminnan ja sen analysoinnin perusteet sekä yritystalouteen liittyvät peruskäsitteet: tilinpäätösanalyysi, yrityksen tuloslaskelma ja tase, sekä niihin liittyvät keskeiset tunnusluvut. Lisäksi suorittajan on ymmärrettävä millä perusteilla yritystä arvioidaan sijoituskohteena.

1.2 Oppimateriaali

- Kallunki, Juha-Pekka: ”*Tilinpäätösanalyysi”.* Alma Talent 2014, kirjasta luvut 1-3, ISBN 9789521421952.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni rahoitus*”. Alma Talent, 2018, 10. painos, kirjasta luvut 3, 5, 8 ja 10. ISBN 9789521434327.
- Lindholm, Timo – Kettunen, Juhani: ”*Globaali kansantalous*”. Edita Publishing, 2019, 1. painos, kirjasta luvut 1-9. eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.

1.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso	Koko	Paino
I Kansantalous	C	Suuri	Pieni
- Peruskäsitteet - Taloudelliset järjestelmät			
II Kysyntä ja tarjonta määräävät hinnan	C	Pieni	Pieni
- Hinnanmuodostus - Kysyntä ja tarjonta - Joustot			
III Työmarkkinat ja tulopolitiikka	C	Pieni	Pieni
IV Rahoitusmarkkinoiden rakenne	B	Pieni	Suuri
- Rahamarkkinat - Joukkovelkakirjamarkkinat - Osakemarkkinat - Valuuttamarkkinat - Johdannaismarkkinat			

- Rahoituksen välittäjät, järjestöt, pankit, vakuutuslaitokset, valvonta - Sijoitusrahastot			
V Kansainvälinen talous	C	Pieni	Pieni
- Maailmantalous, Rahaliitto ja EU - Ulkomaankaupan merkitys - Yhteydet kv. markkinoihin			
VI Julkinen talous	C	Pieni	Pieni
- Valtion taloudellinen rooli - Kuinka julkinen valta puuttuu talouteen - Finanssi ja rahapolitiikan peruskäsitteet			
VII Kansantalouden kiertokulku	C	Pieni	Suuri
- Makrotalousteoria - Bruttokansantuote			
VIII Tuotannon kasvu ja elintaso	C	Pieni	Pieni
IX Suhdannevaihtelut	C	Pieni	Suuri
- Työttömyys - Inflaation selitykset - Inflaation vaikutukset rahoitusmarkkinoihin			
X Rahapolitiikka	C	Pieni	Pieni
- Rahapolitiikan lähtökohdat - Euroalueen talouden ja rahoitusjärjestelmän rakenne - Rahapolitiikan toteuttaminen - EKP:n rahapolitiikan keinot ja vaikutukset rahoitusmarkkinoihin - Suomen Pankki eurojärjestelmässä			
XI Tilinpäätösanalyysin tausta	C	Pieni	Pieni
- Tilinpäätösanalyysin määritelmä - Tilinpäätösinformaation tarjoajat ja lainsäädäntö - Tilinpäätösanalyysin käyttäjät - Osakemarkkinoiden tuottama informaatio - Kansantaloudellinen informaatio			
XII Keskeisimmät tunnusluvut ja niiden tulkinta	C	Pieni	Pieni
- Kannattavuus - Vakavaraisuus - Maksuvalmius			
XIII Tilinpäätöstietojen hyödyntäminen	D	Pieni	Suuri
- Keskeiset tunnusluvut - Tilinpäätöstietojen yhteys osakkeiden tuottoihin - Erilaisten voittokäsitteiden näkyminen hinnoissa - Markkinoiden reagointi tilinpäätöstietojen julkaisemiseen			

2 Sijoitustuotteet ja sijoittaminen

2.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan on tunnettava arvopaperimarkkinoiden rakenne ja toiminta, eri omaisuusluokkien keskeiset ominaisuudet, sijoitusrahastojen toimintaperiaatteet ja rahastotyypit, vakuutussäästämisen ominaisuudet, pääomaturvatun sijoittamisen periaatteet sekä pitkäaikaissäästämiseen liittyvät vaihtoehdot. Tavoitteena on, että suorittaja ymmärtää yritysten tarjoamien tai suosittelemien sijoitustuotteiden pääpiirteet, riskit, ominaisuudet ja asiakkaalle aiheutuvat kokonaiskulut ja maksut sekä neuvojen ja muiden mahdollisten tähän liittyvien palveluiden antamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut.

Suorittajan on tunnettava ja ymmärrettävä sijoittajien kannalta keskeiset sijoitusten tuottoja ja riskejä koskevat periaatteet ja tunnusluvut. Suorittajan tulee osata neuvoa sijoittajaa ymmärrettävästi sijoittamisen riskeihin sekä sijoituskohteisiin liittyvissä kysymyksissä sekä osata sijoitusneuvontatilanteessa neuvoa asiakasta tekemään pitkän aikavälin säästämissuunnitelma.

Suorittajan tulee tuntea sijoitusrahastojen toimintaperiaatteet ja eri rahastotyypit. Suorittajan tulee osata hakea sijoitusrahastoja koskevaa informaatiota, tuntea perusteet rahastojen tuottojen vertailulle, avaintietoesitteen sisältö ja osata hyödyntää rahastojen raportoimia tunnuslukuja sijoituspäätösten teossa. Suorittajan tulee tuntea rahaston ja osuudenomistajan verotuksen perusteet.

Suorittajan tulee osata sijoitusneuvontatilanteessa kartoittaa asiakkaan taloudellinen tilanne, sekä sen perusteella neuvoa asiakasta sijoittamaan asiakkaalle parhaiten soveltuvilla tuotteilla.

Suorittajan tulee osata vertailla sijoitustuotteiden, sijoitussidonnaisten vakuutusten ja suorien rahastosijoitusten eroja asiakkaan kannalta huomioiden asiakkaan tavoitteet ja kokonaistilanne.

2.2 Oppimateriaali

- Andersen, Atso: *”Digitaaliset rahoituspalvelut”*. Alma Talent 2021, 1. painos. Kirjasta luvut 1-4. ISBN 9789521441943.
- Kallio, Aki – Vuola, Lasse: ”*Joukkorahoitus*”. Alma Talent 2018. 1. painos. Kirjasta luvut 1-2. ISBN 9789521431845.
- Kauppila, Kalle – Puttonen, Vesa – Repo, Eljas: ”*Miten sijoitan rahastoihin”.* Alma Talent 2020, 6. painos, ISBN 9789521438394.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni rahoitus*”. Kirjasta luvut 1, 2, 4, 6, 7 ja 9. Alma Talent, 2018, 10. painos, ISBN 99789521434327.
- Nasdaq: ”*Opi osakkeet*”. 13. painos. Opas kokonaisuudessaan. Opas löytyy Nasdaq Helsinki Oy:n sivulta http://www.nasdaqomxnordic.com/digitalAssets/111/111023_opi-osakkeet_2021.pdf
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan korko-opas”.*
  Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.

- Pellikka, Tuula: "*Säästö- ja sijoitusvakuutustuotteet*". V1.5. Opas löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset (alavalinta osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).

- Silvola, Hanna – Landau, Tiina: "*Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin*". Alma Talent 2019. Kirjasta luvut 1 ja 2. ISBN 9789521437144.

2.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso	Koko	Paino
I Rahoitusvälineet, ominaisuudet ja hinnoittelu	B	Suuri	Suuri
- Osakkeet - Joukkovelkakirjalainat - Optiot ja vaihtovelkakirjalainat - Johdannaiset - Strukturoidut tuotteet - Joukkorahoitus - Muut rahoitusvälineet - Muut sijoitustuotteet, sijoitus- ja henkivakuutustuotteet			
II Sijoittamisen peruskäsitteet, osakesijoitukset	B	Suuri	Suuri
- Osakesijoittamisen peruskäsitteet - Tuotto, riski - Hajauttaminen - CAPM, oman pääoman tuottovaatimus - Sijoitusstrategiat - Markkinoiden tehokkuus			
III Korkosijoitukset	B	Suuri	Suuri
- Raha- ja pääomamarkkinat - Instrumenttien hinnoittelu - Tuotto, riski ja likviditeetti - Riskimittarit - Suorat korkosijoitukset - Korkorahastot			
IV Yrityksen arvonmääritys	C	Pieni	Pieni
- Yrityksen arvonmäärittämisen tarve ja perusteet - Yleisesti käytetyt arvostusmallit - Pääoman tuottovaatimus yrityksen arvonmäärityksessä			
V Sijoitusrahastot	B	Suuri	Suuri
- Toimintaperiaate - Rahastotyypit - Rahastoihin sijoittaminen - Rahastoyhtiön hallinto - Palkkiot - Rahastojen valvonta ja rahastolainsäädäntö - Rahastoinformaatio - Rahastojen verotuksen perusteet		sDF	
VI Salkunhoito	C	Pieni	Suuri

- Salkunhoitotyylit; aktiivinen/ passiivinen salkunhoito - Suhteellinen tuotto / absoluuttinen tuotto - Johdannaisten ja osakelainojen käyttö salkunhoidossa - Sijoitusrahastolain sijoitustoimintaa koskevat rajoitukset - Arvonlaskenta, arvonlaskennan erityiskysymykset, raportointi			
VII Vastuullinen sijoittaminen	C	Pieni	Suuri
- Vastuullisen sijoittamisen käsitteet ja lähestymistavat			
VIII Digitaaliset rahoituspalvelut	D	Pieni	Pieni
- Varallisuuden ja pääoman digitalisoituminen - Toimijat - Avoin rahoitus			

3 Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet

3.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan tulee tuntea sijoituspalvelujen tarjontaa sääntelevät eettiset- ja menettelytapanormit, joita ovat lainsäädäntö, viranomaisohjeistus ja alan itsesääntely. Erityisesti suorittajan tulee tuntea sijoituspalvelujen tarjontaan liittyvät vastuukysymykset sekä eettiseen että vastuulliseen sijoittamiseen liittyvät lähestymistavat ja toteutusmallit.

Suorittajan tulee hallita yksityisoikeuden peruskäsitteet, oikeustoimet, edustus, vakuudet, vahingonkorvaus, vakuutus sekä yritystoimintaan liittyvät juridiset peruskäsitteet. Lisäksi suorittajan tulee ymmärtää markkinoiden väärinkäyttöön ja rahanpesuun liittyvät näkökohdat.

3.2 Oppimateriaali

- Andersen, Atso: ”*Rahanpesun estäminen*”. Alma Talent 2020, 1. painos Kirjasta luvut 3, 4, 7 ja 9. ISBN 9789521440489.
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinapaikkojen sääntely*”. V1.
  Moniste kokonaisuudessaan. Moniste löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset alavalinta osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinoiden väärinkäyttö*”. V2.
  Moniste kokonaisuudessaan. Moniste löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset (alavalinta osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).
- Karttunen, Timo – Laasanen, Hanna – Sippel, Liisa – Uitto, Tero – Valtonen, Marjo: ”*Juridiikan perusteet*”. SanomaPro 2017, 5.-6. painos Kirjasta luvut 2, 3, 5 ja 6. ISBN 9789526329550.
- Turtiainen, Matti: ”*Sijoituspalvelut ja asiakas*”. Alma Talent 2018, 1. painos. Kirjasta luvut 5, 7, 8 ja 9. ISBN 9789521435393

3.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso	Koko	Paino
I Kauppa- ja varallisuusoikeuden perusteet - Oikeusnormit, -subjektit, -toimet - Edustus ja edunvalvonta - Velka- ja maksusuhteet, vakuudet	C	Suuri	Pieni
II Markkinapaikkojen sääntely	D	Pieni	Pieni
III Rahanpesu	B	Pieni	Suuri

- Asiakkaiden tunnistaminen - Rahanpesun tunnusmerkistö - Sisäpiirisäännökset - Poliittisesti vaikutusvaltaiset henkilöt - Rahanpesuun liittyvät menettelytavat - Rahanpesun valvonta			
IV Markkinoiden väärinkäyttö	C	Pieni	Suuri
- Sisäpiirin tiedon ja markkinoiden väärinkäyttö			
V Menettelytapasäännökset asiakassuhteissa	C	Suuri	Suuri
- Menettelytavat asiakassuhteissa - Salassapitovelvollisuus - Asiakkaan tunteminen - Vahingonkorvaus - Asiakasvarojen säilyttäminen - Sijoituspalveluiden markkinointi			
VI Sijoituspalveluyrityksen toiminta	D	Pieni	Pieni
- Yleiset säännökset - Sijoituspalveluyrityksen toiminta - Eettiset säännöt			

4 Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet

4.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan tulee tuntea verokäytännöt sekä pääoma-, perintö- ja lahjaverotuksen perusteet. Suorittajan tulee lisäksi tuntea pääperiaatteet myös muusta asiakkaan sijoituspäätösten kannalta keskeisestä lainsäädännöstä.

Suorittajan tulee myös ymmärtää verotuksen ja perhe- ja perintöoikeuden peruskäsitteet ja pystyä ohjaamaan asiakasta sijoitusvalinnoissaan huomioiden asiakkaan kokonaistilanne. Tavoitteena on, että suorittaja ymmärtää sijoitustuotteiden yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu liiketoimien yhteydessä.

4.2 Oppimateriaali

- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan vero-opas 2021*”.
  Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.

- Finanssiala ry: ”*Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*”
  Materiaali löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset (alavalinta: osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).

4.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso	Koko	Paino
I Verotuksen pääpiirteet	B	Suuri	Suuri
- Yksityishenkilöiden verotuksen pääpiirteet - Sijoitusten tuottojen verotus - Korkotulojen, rahastojen voitto-osuuksien, sekä vuokratuottojen verotus - Vakuutussijoitusten verotus - Luovutusvoittojen ja -tappioiden verotus - Korkovähennykset - Varainsiirtovero - Puun myyntitulojen verotuksen perusteet - Lahjoitusten ja perintöjen verotuksen perusteet - Verosuunnittelun perusteet			
II Sijoittajan verosuunnittelu	C	Pieni	Suuri
- Sijoitustoiminnan kulujen vähentäminen verotuksessa - Eläkevakuutusten ja sijoitusvakuutusten verotus - Perintö- ja lahjaverosuunnittelu - Ulkomaisten sijoitusten verotus - Verotusmenettely ja muutoksenhaku - Sijoittaminen elinkeinotoimintana ja sijoitustoiminta yhtiön kautta			

LIITE 1 SIJOITUSPALVELUTUTKINTO APV1 KIRJA- JA MONISTELUETTELO

KIRJALUETTELO:

- Andersen, Atso: ”*Rahanpesun estäminen*”. Alma Talent 2020, 1. painos ISBN 9789521440489.
- Andersen, Atso: *”Digitaaliset rahoituspalvelut”*. Alma Talent 2021, 1. painos. Kirjasta luvut 1-4. ISBN 9789521441943.
- Kallio, Aki – Vuola, Lasse: ”*Joukkorahoitus*”. Alma Talent 2018. 1. painos. ISBN 9789521431845.
- Kallunki, Juha-Pekka: ”*Tilinpäätösanalyysi”.* Alma Talent 2014, ISBN 9789521421952.
- Karttunen, Timo – Laasanen, Hanna – Sippel, Liisa – Uitto, Tero – Valtonen, Marjo: ”*Juridiikan perusteet*”. SanomaPro 2017, 5.-6. painos. ISBN 9789526329550.
- Kauppila, Kalle – Puttonen, Vesa – Repo, Eljas: ”*Miten sijoitan rahastoihin”.* Alma Talent 2020, 6. painos, ISBN 9789521438394.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni rahoitus*”. Alma Talent, 2018, 10. painos, ISBN 99789521434327.
- Lindholm, Timo – Kettunen, Juhani: ”*Globaali kansantalous*”. Helsinki, Edita Publishing Oy, 2019, 1. painos, eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.
- Silvola, Hanna – Landau, Tiina: ”Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin”. Alma Talent 2019. Kirjasta luvut 1 ja 2. ISBN 9789521437144.
- Turtiainen, Matti: ”*Sijoituspalvelut ja asiakas*”. Alma Talent 2018, 1. painos. ISBN 9789521435393.

DIGITAALINEN MATERIAALI:

- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinoiden väärinkäyttö*”. V2.
  Moniste löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset (alavalinta osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinapaikkojen sääntely*”. V1.
  Moniste löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset (alavalinta osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).
- Finanssiala: ”*Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*”.
  Materiaali löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset (alavalinta: osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).
- Nasdaq: ”*Opi osakkeet*”. 13. painos. http://www.nasdaqomxnordic.com/digitalAssets/111/111023_opi-osakkeet_2021.pdf

- Pellikka, Tuula: "*Säästö- ja sijoitusvakuutustuotteet*". V1.5. Opas löytyy osoitteesta https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset (alavalinta osaamisvaatimuksiin kuuluvaa oppimateriaalia).
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan korko-opas*”. Opas löytyy osoitteesta http://www.porssisaatio.fi/opetus.
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan vero-opas 2021*”. Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.

MUUTA OHEISLUKEMISTOA:

- Finanssiala: ”*Markkinakatsaus*”. Materiaali löytyy osoitteesta https://www.sijoitustutkimus.fi/palvelut/instituutiosijoittajille/rahastoraportti/.
- Järvinen, Sami – Parviainen, Antti: ”*Pääomaturvattu sijoittaminen*”. Alma Talent, 2014. 3. uudistettu painos. ISBN 9789521421686.

APV SIJOITUS TUTKINNOT

Aalto EE Helsinki

Runeberginkatu 14-16
00100 Helsinki

AEE Aalto University Executive Education

Finanssiala ry

Itämerenkatu 11–13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

FINANSSIALA